1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖБИ СВОЄМУ НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 10. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 17-го СІЧНЯ 1963 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 17, 1963 No. 10. VOL. LXX.

ПРЕЗИДЕНТ ПЛЯНУЄ ВИДАТИ НА ОБОРОНУ $53.5 БІЛЬЙОНА

ЗБІЛЬШУЮТЬ ПРОДУКЦІЮ ДАЛЕКОСЯЖНИХ РАКЕТ „МІНУТМЕНІВ" І „ПОЛЯРІС"

Вашингтон. — Президент Кеннеді в четвер 17 січня перешле Конґресові проєкт федерального бюджету на новий фінансовий рік, який починається 1-го липня цього року, і в тому проєкті є передбачені витрати на оборону і на військову допомогу закордонові суму $53.5 більйона. 52 більйони мають бути призначені на оборону ЗДА, а $1.5 більйона на допобогу заприязненим державам. В новому оборонному бюджеті будуть видатки на 100 нових далекосяжних ракет так званих Мінутменів, щоб заступити ракє „Скайболт", продукцію яких припинено. Таким чином ЗДА матимуть разом 900 Мінутменів, а всіх інших далекосяжних ракет, разом із Полярів — коло 1 800. Стан всіх збройних сил ЗДА має станови — 2 700 000 вояків. Стан армії має збільшитися із 960 000 до 975 000; фльота має збільшити свій стан на 5 000, щоб мати 670 000 моряків; морська піхота має затримати теперішній стан — 190 000, а летунство мало б зменшити свій стан на 8 000 із теперішніх 869 000. Витрати на оборону в 1964-муроці винести мають $52 більйони, а цьогорічний оборонний бюджет становить 48.3 більйона. Побільшені є видатки на модернізацію армії, головним чином її виряду. Армія має дістати 1 000 нових гелікоптерів та інших літаків. Фльота має дістати гроші на модернізацію, але запляновані сила 41 підводного човна Поляріс не буде в найближчому році збільшена, хоч є передбачені фонди на заплянованї човни цього типу. Фльота зменшила свої витрати на будову нових кораблів на $600 мільйонів. Секретар оборони Роберт МекНамара вислав листа до директора бюджету Кірміта Гордона, в якому подає, що стан збройних сил 30-го червня цього року становитиме — 2 703 000, а 30-го червня 1964 року — 2 695 000. Секретар оборони плянує скріпити бойову силу збройних сил країни тим способом, що вояки ЗДА дістануть найкращу та найсучаснішу зброю і перейдуть потрібний до теперішніх обставин вишкіл. В політичних колах сподіваються, що Конґрес може знов відновити боротьбу за далекосяжні бомбовики, продукцію яких уряд обмежує, бо плянує поширити продукцію керованих ракет. Можливо, що припинення продукції ракет „Скайболт", які коштували державу сотки мільйонів долярів, викличе спротив серед членів Конґресу.

Італійський прем'єр Фанфані прибув до ЗДА

Вашингтон. — Італійський прем'єр Амінторе Фанфані прибув у вівторок 15-го січня вечером до Вашингтону на дводенні наради, після чого один день переведе у Шикаго та один день у Ню Йорку, на нараді з генеральним секретарем Об'єднаних Націй У Тантом. Італійського прем'єра зустрів на летовищі державний секретар Дін Раск. На середу ц. м. була призначена довга нарада у Президента, в якій — за газетними передбаченнями — відбудеться перегляд всіх найважливіших справ, зокрема тих, які стосуються Атлянтійського союзу, членом якого є ЗДА й Італія. Фанфані заявив, що він підтримує американсько-британський плян Нессо щодо атомової зброї для НАТО та підтримує приступлення Британії до Спільного Господарського Ринку. Між ЗДА й Італією нема ніяких особливих спірних проблем, тому передбачують, що й розмови з Фанфані проходитимуть в приязній діловій атмосфері.

Кеннеді виступив проти власників сталеварень, щоб здобути прихильність робітничих спілок — твердить Блав

Ню Йорк. — Голова Ради Директорів Сталевої Корпорації ЗДА Роджер М. Блав написав статтю до тижневика „Лук", в якій твердить, що президент Кеннеді гостро виступив проти збільшення цін на сталь сталевими корпораціями не тому, що боявся інфляції, тільки на те, щоб здобути прихильність Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій та інших робітничих спілок. Блав написав, що президент Кеннеді виступив проти домагання робітництва в справі 35-годинного тижня праці і цим зразив собі був зорганізоване робітництво. Гострим виступом проти збільшення ціни на сталь Президент бажав здобути популярність серед робітництва. Білий Дім зорганізував був тоді кілька урядових аґенцій, щоб виступили проти сталеварень: Департамент Справедливости, Федеральну Торговельну Комісію, Департамент Оборони і дві Конґресові Комісії. Блав виявив тепер, що він повідомив був президента про плян підвищити ціни, і Президент, хоч і був невдоволений, то рішуче не виступив був проти пляну сталеварень. Пізніше дві малі сталеварні погодилися не збільшувати ціни, і тоді уряд гостро виступив проти сталеварень, які повідомили були про збільшення цін на $6 від тонни. Блав заявив, що ніколи стільки урядових сил не виступали разом проти одної індустрії.

НА КОМУНІСТИЧНОМУ ЗБІГОВИЩІ В СХ. БЕРЛІНІ

Совєтський прем'єр Нікіта Хрущов і перший секретар ЦК Комуністичної партії України та член президії ЦК КПСС Микола Подгорний оплескують разом з іншими учасниками 6-го з'їзду комуністичної партії Східньої Німеччини промову першого секретаря цієї партії Вальтера Ульбрихта, в якій він атакував комуністичний Китай за дії, спрямовані на викликання війни.

ХРУЩОВ І УЛЬБРИХТ АТАКУЮТЬ ПЕЙПІНГ

Берлін. — Східньо - німецький диктатор Вальтер Ульбріхт відкрив у вівторок 15 січня ц. р. 6-ий конґрес німецької комуністичної партії в Східньому Берліні 6-годинною промовою, найважливішим місцем якої були атаки проти комуністичного Китаю і прославлювання Совєтського Союзу, як „лідера соціялістичного світу". У тому місці всі делеґати конґресу, які з'їхались з комуністичних країн та партій з усього світу, повстали з місць і влаштували овацію Нікіті Хрущову. Після хвилини вагання встав також комуно - китайський делеґат Ву Гшію-хуан та стояв мовчки й непорушно, під час коли всі інші плескали й кричали у честь Хрущова. Ульбріхт одверто й за іменем критикував комуністичний Китай, що той розпочав війну проти Індії не порадившись передтим інших комуністичних країн і не повідомивши їх навіть про той свій замір, та що кордонний спір з Індією Китай повинен був поладнати мирно у безпосередніх з Індією нарадах. Вальтер Ульбріхт заявив що новий китайсько - індійський кордон повинен іти „відповідно до природних умов", що індійці негайно інтерпретували, як заяву в користь індійського становища. Щодо Берліну, то Ульбріхт повторив відомі давні застереження проти західньо - берлінського нинішнього статусу, який з того міста зробив „військову базу НАТО", та пропонував щоб проблему Західнього Берліну розв'язати найкраще в безпосередніх переговорах з західньо - берлінським управлінням. (Посадник Західнього Берліну Віллі Брандт негайно відкинув ту пропозицію, ставши на становище, що це справа 4-ох воєнних альянтів, а не його). Вальтер Ульбріхт, колишній передовий сталініст, беззастережно заявився за Нікітою Хрущовим і його політикою „співіснування". Ульбріхт палко боронив Хрущова проти комуно-китайських закидів, наче б Хрущов „скапітулював" перед Америкою в справі Куби, і твердив, що Хрущов не тільки зберіг мир у світі, але насправді „врятував комунізм на Кубі".

Після Ульбріхта промовляв Нікіта Хрущов, якому раз-у-раз його комуністичні прислужники переривали промову бурхливими оплесками. Хрущов не заявив нічого нового й сенсаційного. Він не атакував безпосередньо за іменем комуністичного Китаю, тільки посередньо, через Альбанію. Він знову покликався на конфлікт за Кубу, як нібито прецедент для мирного розв'язування конфліктів, і повторив вимогу, щоб Західній Берлін перетворити у „вільне місто" під прапором і ґарантіями Об'єднаних Націй. Хрущов заявив, що „комуністам не потрібний Західній Берлін". Він признав, що остаточна ціль совєтської політики є об'єднання Німеччини, „але не за західніми умовами", себто ще раз відкинув принцип самовизначення у відношенні до німців і берлінців. Однак Хрущов, який говорив чванькувато, та ще нахваляючись „вищістю" Совєтів в різних ділянках науки, не поставив ніякого ультимативного терміну щодо Берліну. Більший уступ у своїй промові присвятив Кубі з прославленням Фіделя Кастра та новими деклараціями щодо підтримки для Куби збоку СССР. Хрущов, між іншим, домагався звільнення бази Ґвантанамо Америкою. Виступи Ульбріхта і Хрущова вказували, що це східньо - берлінське збіговище проходитиме під знаком прославляння СССР і Хрущова всупереч комуністичного Китаю, але що ні у відношенні до Пейпінґу ні у відношенні до Заходу не будуть прийняті, мабуть, ніякі такі резолюції, які значно загострили б нинішню ситуацію.

Про що не згадував Президент у зверненні Про стан Унії

Вашингтон. — Відомий журналіст Дейвід Лоренс пише про те, що звернення Президента Про стан Унії має деякі недокладності і тому не відзеркалює вірно того стану, в якому находяться тепер ЗДА. Президент ані словом не згадав про те, що вже довше як три тижні страйк портових вантажників спаралізував всі порти на східньому узбережжі від Мейну до Мехіканської затоки і що не видко слідів, щоб той страйк можна було закінчити, хоч він денно спричиняє мільйонові втрати, господарці цієї країни. Не згадав також Президент про те, що два мільйонові міста Клівленд і Ню Йорк не мають щоденників, що також спричиняє мільйонові матеріяльні втрати та невигоду мільйонам громадян. На думку журналіста Лоренса Президент повинен був шукати якогось виходу з тієї ситуації, яка виникла у зв'язку зі страйком портових вантажників, де вже не діє закон Тефта - Гартлі, бо перший страйк вже був відкладений на 80 днів. Сенатор республіканець Еверет Дірксен вніс відповідний законопроєкт в цій справі, а Президент мовчить, не хотячи дразнити робітничі організації, від яких сподівається голосів в 1964-му році, — пише Лоренс. Цей журналіст критикує проєкт Президента зменшити податки без зменшення видатків федерального уряду, бо це не скріпить економіки, тільки збільшить федеральне заборгування.

В Сенаті почалися дебати над зміною реґуляміну

Вашингтон. — 15-го січня в Сенаті почалися дебати, які можуть бути початком до довгої обструкції - філібастерки проти заплянованої ліберелами зміни реґуляміну, який дозволяє за допомогою довгих промов не допустити до ухвалення законопроєкту, який не подобається меншості сенаторів. Сенат не думає працювати над іншими законопроєктами в цьому тижні, і тому там почалися дебати над тим, чи треба на перший пункт сенаторських праць взяти справу зміни реґуляміну. Дебати почав сенатор - демократ із Вірджінії, виступаючи проти тих, які стараються так змінити реґулямін, щоб не можна було користати із свободи та вести обструкцію. Вже є зголошений проєкт, щоб обмежувати промови можна було більшістю трьох п'ятих голосів, замість теперішніх двох третіх. Демократичний віп в Сенаті сенатор Гюберт Гомфрі з Міннесоти заявив, що він вірить в те, що цього року Сенат таки вспіє обмежити обструкцію і зможе ухвалити ті закони, які більшість сенаторів уважає за за корисні для цієї країни.

У Бонні відбулась нарада про атомове озброєння країн пакту НАТО

Бонн. — У цій столиці Західньої Німеччини відбулась 14 ц. м. двогодинна важлива нарада, в якій взяли участь американський заступник державного секретаря Джорж Болл, амбасадор ЗДА при НАТО Томас Фінлеттер і, високий урядовець Джеймс Ґрінфельд, а з німецького боку міністер закордонних справ Шредер, міністер військових справ фон Гассе й інші. Болл з'ясовував докладно так званий пакт Нессо, що його прийняли през. Кеннеді і британський прем'єр Гаролд Мекміллен на своїй останній конференції на Багамах. Як відомо, цей пакт стосувався засадничої військової стратеґії Заходу, при чому Кеннеді і Мекміллен погодились, щоб атомової зброї не мали окремі держави Атлянтійського пакту (НАТО), з винятком ЗДА й Британії, а щоб вона належала до НАТО, як колективу. Кеннеді запропонував тільки Британії і Франції купно ракет „Поляріс", що їх можна вистрілювати з атомовими „головками". Німецькі представники дали свою повну згоду та запевнили, що західньо-німецький амбасадор в НАТО, Вільгельм Греве, дістане доручення підтримувати пакт Нессо. Це рішення Західньої Німеччини стоїть в яскравій суперечності з сформулованим у тому самому дні становищем французького президента де Голя, який відкинув пакт Нессо, заповівши, що Франція змагає до власної атомової потуги. Західня Німеччина, яка виреклася власної атомової зброї та не продукує сама зброї взагалі, тільки скуповує її, вважає, що єдиний доступний для неї окружний шлях дістати атомову зброю, веде через НАТО, до якого вона також належить.

Чомбе проголошує кінець сецесії Катанґи — капітулює перед ОН

Елізабетвіль. — Президент конґолійської провінції Катанґа, який зараз після усамостійнення Конґа літом 1960 року проголосив відірвання Конґа й державну самостійність Катанґи (11-го липня 1960), заявив у вівторок 15 січня в місті Кольвезі, що „сецесія Катанґи скінчилась". Мойсе Чомбе заявив у ноті до бельгійського консуля в Селсбері в сусідній Південній Родезії, що він готов вернутися до столиці Катанґи Елізабетвілю та співпрацювати з місією Об'єднаних Націй задля уніфікації Конґа, якщо йому запевнять особисту свободу, та що він готов добровільно здати Кольвезі військам Об'єднаних Націй, якщо йому і його співробітникам заґарантують амнестію. Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант негайно погодився на ці умови, а прем'єр центрального конґолійського уряду Сиріль Адуля і президент Конґа Жрзеф Касавубу депешували до централі ОН що вони льояльно будуть триматись умови, яку ОН зроблять з Мойсе Чомбе. ЗДА Британія, Франція і Бельгія наполягали на центральний уряд Конґа, що той радше мирно поладнав справу спору з Катанґою і її президентом, ані ж вирішував той спір війною. Чомбе ніби наказав забрати геть міни, підложені під електрівню та копальні в Кольвезі.

У Чехословаччині переведено чистку серед сталіністів

Прага. — У висліді партійного конґресу з минулого грудня переведено в партійному і державно-адміністраційному апараті Чехословаччини ґрунтовну чистку з давніх сталіністів, яких повикидали під різними претенстами, здебільша під закидом „нефаховости" та „нездібности" на їх становищах. Комуно-чеський прем'єр Сірокі затвердив пропозиції спеціяльної комісії Центрального комітету компартії у справі „дбайливої ревізії цілої організації і діяльности міністерств, з метою заступити „невідповідних" службовиків „політично зрілими та кваліфікованими силами" Цей звіт оприлюднено тепер в радіо. Особливо мають бути зреорганізовані так звані національні комітети, які нібито мають дбати за збереження прав національних груп в ЧСР, при чому буде цілком скасований центральний уряд тих комітетів, а їхні компетенції будуть обмежені. Загально приймалось, що верхівки тих національних комітетів були обсаджені сталіністами. Однак насправді найсильнішою фортецею сталіністів було чеське міністерство внутрішніх справ. Колишнього міністра внутрішніх справ Барака засуджено на 15 років в'язниці. Словаччина, яка завжди була трактована Прагою по мачошиному, терпить тепер так само найгірше від невдач комуністичних сільсько - господарських експериментів.

Маса холодного повітря з Канади спричинила обниження температури

Ню Йорк. — З підбігунових околиць через Канаду прийшла до північних стейтів ЗДА маса холодного повітря, яке спричинило обниження темпертури нижче зера. І так в Ловн Року, Висканси, температура впала до 39 ступнів нижче зера, а в Інтернешенел Фоллс, Міннесота, до 27 нижче зера. У Мілвокі, Виск., було 24 нижче зера, а в Шикаґо — 19. Західні частини Мишиґену мали ще й сніг із сильним вітром. 15-го січня холодне повітря посунулося на схід і південь, спричиняючи і там обниження температури. Нижче зера була температура і в Айові та Індіяні. Передбачений сніг в горішній частинін юйоркського стейту, де мають бути нові сніговії. З півдня йде хвиля теплого повітря, і північний холод буде зневтралізований. Сніг має впасти і в південній частині Ню Йорку, але його має бути небагато.

Майбутнє ЗДА залежить від розв'язки расової проблеми — заявляє кардинал Меєр

Шикаґо. — Шикаґовський кардинал Алберт Меєр заявив на Крайовій Конференції в справі релігії й раси, що майбутність цієї країни залежить від того, як ми розв'яжемо в себе расову проблему в найближчих роках. Цей римокатолицький архиєпископ Шикаґа закликав своїх вірних, щоб зліквідували в містах, церквах і школах останки расової дискримінації. На цій Конференції були представники 66-ох релігійних груп. Це була перша цього роду конференція, в якій взяли участь протестанти, жиди і римокатолики. На думку кардинала дбайливі і відповідальні люди дуже турбуються тим, як ми, демократичний нарід, розв'яжемо расову проблему. Ми не сміємо спочити, поки не виконаємо цього завдання вповні. Кардинал покликався на слова Папи Івана XXIII, який в своїй енцикліці „Мати і вчителька" заявив: „Не досить опублікувати доктрину про соціяльну справедливість, але треба ту доктрину здійснювати!". Президент Крайової Ради Церков Ірвін Міллер із Колюмбусу Індіяна, також ствердив, що ми „часто не діємо так, як навчаємо". Д-р Дж. Марк президент Американської Ради Синагог із Ню Йорку сказав: „Не сміємо забувати що наша проблема є національною, не якоїсь одної групи".

Німецькі комуністи шукають жертвенного козла за господарську катастрофу

Берлін. — За два дні перед відкриттям 6-го конґресу німецької комуністичної партії в Східньому Берліні, димісіоновано голову державної плянувальної комісії у т. зв. Німецькій Демократичній Республіці та викинено його з державної ради. Цим жертвенним козлом за трагічні для східньо-німецького господарства наслідки комуністичного режиму став Карль Мевіс на місце котрого призначено члена Політбюра Еріха Апеля. Ця раптова зміна має послужити Вальтерові Ульбріхтові і його слугам за виправдання всіх недоліків східньо-німецького господарства: мовляв, завинив Карль Мевіс, якого за це вже покарали, а тепер більше ті „помилки" не повторяться і буде куди ліпше.

В АМЕРИЦІ

● **97-річна бабця** пана Президента пані Джан Ф. Фіцджеральд на телевізійному апараті в Бостоні бачила і чула свого внука Джана Ф. Кеннеді, як він виголошував свою промову Про стан Унії в дні 14-го січня. Пані Джан Ф. Кеннеді була присутня в Конґресі під час того, як Президент промовляв. З нею були її мати, її сестра пані Лі Радзівілл та дружина сенатора Едварда М. Кеннеді.

● **Голова Палатної Підкомісії** конґресмен Джан Дж. Руні здавав звіт про радіові передачі програм „Голосу Америки" до Польщі і комуністичної Куби і твердив, що ті авдиції нічого не варті, бо вони так зредаґовані, що їх слухають тільки інтеліґенти та комуністичні провідники, а маси робітників і селян ними не цікавляться з огляду на їхній зміст. Руні домагався, щоб Раск наказав змінити ті програми.

● **Славний американський поет** 88-річний Роберт Фрост, який перебуває в бостонському шпиталі, видужує після операції і після недуги серцевої атаки. Фрост почувається добре і радо розмовляє з відвідувачами.

● **Пенсилвенійський університет** в суботу вшановує пам'ять свого засновника Бенджеміна Френкліна церемонією в залі університетського музею при 33-ій і Спрус вулицях о год. 2-ій по полудні. Промовлятиме президент Рутґерського університету д-р Месон В. Гросс. При цій нагоді роздадуть нагороди для тих алюмнів і студентів, які заслужилися для університету.

● **Колишній президент 78-річний Гаррі С. Труман** перебуває черґову річну перевірку здоров'я в шпиталі в Кензас Сиві, Мізурі. Після перевірки шпиталь видасть бюлетень про стан здоров'я колишнього президента.

● **Член канадійського парляменту**, Роберт Томпсон заявив, що канадійський уряд так довго продаватиме комуністичному Китаєві пшеницю, як довго комуністи матимуть чим платити.

Українська Греко-Православна Церква в Канаді відбуде в 1963 р. свій Надзвичайний Собор

Вінніпеґ. — Як повідомляє місцевий часопис „Український Голос" з дня 9 січня ц. р., в 1963 році відбудеться Надзвичайний Собор Української Греко - Православної Церкви в Канаді і найважнішою справою на цьому Соборі буде обрання четвертого єпископа для канадійської Церкви. Таке рішення винесла Консисторія УГПЦ на своїх річних нарадах, що відбулися в Вінніпеґу в днях 27, 28 і 29 грудня 1962 року. Дату і місце Надзвичайного Собору вирішить Президія Консисторії в порозумінні з Митрополитом. Члени Консисторії вислухали під час першого дня нарад звіту-доповіді Митрополита Іларіона про загальний стан Церкви і звітів-доповідей Архиєпископа Михаїла та Єпископа Андрея про стан Церкви в їхній єпархіях, а також звіту голови Президії Консисторії о. д-ра С. В. Савчука. Консисторія займалась також такими справами, як групова асекурація і пенсійний фонд для священиків, церковні видання, зміна чартеру і статуту Церкви в світлі її зросту. Багато уваги уділено було Колеґії св. Андрея, нові будинки якої вже будуються на площі Манітобського університету, з яким вона увійшла в асоціяцію з метою повної афіліяції в пізнішому часі. Деякі справи, що були предметом нарад, знайшли свій вислів у резолюціях, що будуть згодом подані до загального відома. Предсідниками на нарадах Консисторії були: адв. Петро Міськів з Едмонтону й о. Михайло Боднарчук з Саскатуну, а секретарювали о. С. П. Симчич і Богдан Панчук.

Проф. Юрія Бойка запрошено викладати українську літературу в Мюнхенському Університеті

Мюнхен. — Ректорат німецького університету ім. Людвиґа - Максиміліяна у Мюнхені подав до відома, що, на основі рішення Професорської Ради Філософічного Факультету того університету, запрошено проф. Юрія Бойка-Блохина, професора і продекана філософічного факультету Українського Вільного Університету у Мюнхені, на становище професора-гостя української літератури, при катедрі славістики, що її очолює визначний німецький славіст, професор Е. Кошмідер, дійсний член НТШ. Проф. Бойко розпочав уже свої виклади.

У СВІТІ

● **В Італії** оприлюднено офіційне повідомлення, що 1 — 3 лютого ц. р. перебуватиме там з відвідинами британський прем'єр Гаролд Мекміллен. Головною темою їх розмов буде приступлення Британії до Спільного Господарського Ринку, атомове узброєння НАТО, холодна війна з Совєтами і т. п. міжнародні справи.

● **Грецька королівська пара**, король Павло і королева Фридерика святкували в минулому тижні в Атенах своє срібне весілля.

● **Югославський квартет Янячека** не дістав дозволу від західньо - німецьких властей на нове концертове турне по Західній Німеччині, що мало бути започатковане концертом у Мюнхені. Німецькі газети твердять, що отримано докази на те, що члени того квартету насправді виконували для югославського уряду чи може безпосередньо для Москви шпигунську роботу. Від 1955 року вони їздили вже шостикратно по Західній Німеччині з концертами.

● **Кай - Уве фон Гассель**, колишній прем'єр західньо-німецької провінції Шлезвіґ-Гольштайн, перейняв в середу минулого тижня урядування, як новий міністер військових справ Німецької Федеративної Республіки. Його попередником був Франц Йосиф Штравс, який мусів відійти внаслідку голосної афери з тижневиком „Дер Шпіґель", проти якого поведено репресії за статтю з критикою німецьких збройних сил.

● **Західні берлінці** використовують радіо, як єдиний комунікаційний засіб для повідомлювання своїх рідних і приятелів у Східній Німеччині, що вони живуть та не забули про свої родини і друзів, розмежованих від них берлінським муром. Дві західньо - берлінські радіостанції передають раз-у-раз поіменні привіти й вістки різним мешканцям Східнього Берліну і Східньої Німеччини, переплітані маршами та легкою музикою.

● **У Монте Карльо**, в палаці тамошнього князя Райніє III і його дружини, колишньої американської фільмової зірки Ґрейс Келлі, відбувся в минулому тижні бенкет із вступом по 40 долярів від особи — у користь втікачів. Між приявними був грецький корабельний маґнат Арістотель Онассіс, американська оперна артистка Марія Каллас, князь Наддрудін-Хан з аґенції Об'єднаних Націй для втікачів і багато інших міжнародних фігур.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00: six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Обережний оптимізм

Президент Джан Ф. Кеннеді розпочав своє звернення про Стан Унії в минулий понеділок 14-го січня цього року твердженням: „Можу заявити вам, що стан цієї старої, але молодечої Унії на 175-му році життя є добрий". Однак, у дальшому ході своєї промови, насвітлюючи оптимістично загальний образ внутрішніх та міжнародних відносин, він раз-у-раз застерігався, що позитивні явища не є ще рішальні й остаточні і тому не дають підстави до тріюмфу. Ці обережні звороти повторювались у зверненні Президента так часто, що створювали враження, ніби Президент побоювався, щоб надмірний і безкритичний оптимізм не пошкодив настроєві постійної готовости — реаґувати активно на будь-яку нову немилу несподіванку чи нову невдачу в ділянці крайової економіки чи міжнародних відносин.

Говорячи про Кубу і стверджуючи, що цю „смертельну загрозу зліквідовано", Президент, проте, застерігся, що „небезпека все ще існує". Признаючи, що „вдома і за кордоном існує тепер спокуса — відпочити", він тут же перестерігав: „а втім, ми не можемо сказати, що ми вже вдоволені і пора відпочивати. Це — тільки узбіччя гори, а не її шпиль. Сама тільки відсутність війни не є ще миром. Ми зробили тільки початок, але й він є тільки початком діла". Перейшовши до аналізування міжнародних відносин, Кеннеді ще сильніше застерігся проти перебільшеного оптимізму. „Самозадоволення або самогратуляції можуть загрозити нашій безпеці ще більше, як збройна сила і тиранія. Момент павзи ще не є обіцянкою миру. Все ще існують загрозливі проблеми від Куби аж по Південно - Китайське море. Світова прогноза заповідає не рік ферій, а рік обов'язань і нагод". Серед „нагод" Кеннеді назвав, між іншим, московсько - китайську сварню і шукання миру в сучасній холодній війні. Але й тут, в обох цих пунктах, Кеннеді дуже обережний. „Яку потіху можемо мати із зростаючих суперечок і напружения всередині комуністичного бльоку? Надії, пов'язані з ними, мусять бути обмежені сумнівами. Бож совєтсько - китайські спори стосуються засобів, а не цілей. Диспути над тим, як найкраще угробити вільний світ, не дають Заходові підстави для радости". Кеннеді ставить, врешті, ще один конкретний запит: „Що маємо робити, щоб із теперішньої павзи піти в напрямку тривкого миру?" — і зразу ж сам відповідає: „Знову таки раджу бути обережним. Не передбачаю ніякого ефектного відступу ні в комуністичних методах, ані в цілях . . ."

Оця обережність нинішнього Президента ЗДА в оцінці подій і явищ — це його велика прикмета. Вона скріплює твердження найкращих знавців відносин в американській державній верхівці, що Джан Ф. Кеннеді значно змінився за оцих два роки, відколи переїхав до Білого Дому. Якщо перед тим він був запальним ентузіястом та оптимістом, що, між іншим, твердо вірив у можливість „зговорення" з Хрущовим у безпосередніх розмовах з ним, то в зустрічі з практикою значно відхилився в сторону скептицизму. Президент такої великодержави, як ЗДА, з їх провідною ролею у світі — мусить бути оптимістом, але його ідеалізм і його оптимізм мусять базуватися на дуже тверезій оцінці дійсности. Світоглядовий ідеалізм не перечить політичному реалізмові, Бо не існує „не-реальної" політики.

У 18-му році після закінчення останньої світової війни все ще нема мирового договору між воюючими сторонами, а холодна, що ведеться між недавніми союзниками погрожує новою війною. Але саме у цьому стані постійної провізорії, навіть зберігання такого непевного миру є вже успіхом. Тому існують логічні і добрі підстави щоб бути оптимістом — але обережним і поміркованим.

Змаг у Східньому Берліні

Відділений бетоновим муром і колючим дротом від вільного Західнього Берліну, комуністичний Східній Берлін перетворився цими днями в справжню циркову арену. Увагу всього світу і змобілізованих на це видовище провідників 90 комуністичних партій різних країн притягає не Шостий з'їзд східньонімецької комуністичної партії, визначуваної офіційно, як „соціялістична партія єдности", не таке чи інше вирішення берлінської кризи чи й майбутнього Німеччини, але передусім той змаг, що має відбутися на цій арені між Совєтським Союзом і червоним Китаєм.

Головними дійовими особами на східньоберлінській арені є, з одного боку, Хрущов, який прибув до Берліну на чолі совєтської делеґації, до якої входять, між іншими, Микола Подгорний, перший секретар ЦК компартії України, секретарі ЦК КПСС, головні редактори „Правди" й „Ізвєстій", а. з другого боку, неприсутній на з'їзді Мао Тсе-тунґ, репрезентований невеликою делеґацією, що складається з комуністичних діячів меншого калібру.

З'їзд східньонімецької компартії це тільки параван, за яким має відбутися один із найбільш вирішальних в історії комунізму боїв. Доказом цього може бути розгорнена у велетенських маштабах і започаткована статтею у московській „Правді" з 7-го січня під наголовком „Зміцнимо єдність комуністичного руху в ім'я торжества миру і соціялізму" кампанія, основний тон якої свідчить про наявність існуючого вже глибокого роздору між Пейпінґом і Москвою. Хрущов і його соратники не обмежилися надрукуванням цієї нібито принципової і згідної з ідеями Леніна енунціяції, але й змобілізували на підтримку її „правильних позицій" і проти помилкових концепцій Пейпінґу і Тірани — всі комуністичні партії світу.

На адресу Пейпінґу, а не вбік „капіталістичного" Заходу, був спрямований також перший виступ Хрущова — його промова, виголошена в понеділок 14-го січня ц. р. Заяви Хрущова, що ,капіталізм буде похований неминуче", що він „сам буде кричати „ура", як капіталізм буде покладений в могилу", що західні, „капіталісти" й „експлуататори" мусять „зійти із шляху і що їх чекає вже тільки смерть" — були звернені передусім до Мао Тсе-тунґа й інших провідників комуністичного Китаю. Своїми погрозами і криком Хрущов намагався переконати пейпінґських „доґматиків", що він так само гаряче прагне загибелі „капіталістичного Заходу", як і вони. Стверджуючи, що цей загин буде здійснений, а то й прискорений революційними силами працюючих кляс в країнах Заходу, Хрущов намагався дати безпосередню відповідь на закиди Пейпінґу, що він і його „колективне керівництво" відмовляються від ідеї світової революції.

Проголошуючи такі „глибоко принципові" заяви, Хрущов пов'язав їх водночас із такими ж принциповими і ще більш рішучими вимогами визнати за єдиноправильну його „лінію" — здійснювати світову революцію з допомогою революційної боротхби працюючих кляс, але — без війни. Тому немає ніяких підстав сподіватися, що цими заявами він переліцитовує Пейпінґ, або що китайські комуністи скапітулюють із своїх настанов і перейдуть на його — хрущовські позиції .Скорше треба вірити, що східньоберлінський змаг приведе до дальшого загострення конфлікту між Москвою і Пейпінґом, тим більше, що Хрущов виразно добивається мобілізації всього комуністичного світу супроти Пейпінґу й Тірани. Проте, незалежно від того, як розвиватимуться дальші події в міжнародному комуністичному русі, і Москва і Пейпінґ різняться між собою не в цілях, а тільки в тактиці, як це слушно ствердив президент Кеннеді.

ДОВКОЛА АТОМОВОЇ БОМБИ

Париж. — Цієї зими пересічний француз зовсім не наставлений думати про високу політику, зокрема про атомову зброю. Вже другим наворотом ударили по всій Франції морози, а що це значить може собі уявити тільки той, хто будь-коли мешкав у хатах непристосованих до холоду. До того ж і одяг парижан легенький. Та й все постачання харчів зазнає важких ударів, бо нема способу довезти картоплі, щоб не ,померзла.

Вистачить подивитися на скулених та замотаних по вуха французів, щоб стало ясно, що їм не до атомової бомби. Вони „хухають" на зустріч Мекміллена з Кеннеді на Багамських островах, хоч заздрять американському президентові, що він купався серед зими. Але це останнє менше їх зворушує, бо ж цього року виїзди на зимові вакації були вийнятково масові, а Бог не пожалів ні снігу, ні морозу.

По всіх більших містах Франції в святочному періоді незвичайно зросла кількість ґанґстерських нападів. Було певне число вбитих невинних людей. Преса повідомляє, що число нападів зросло на 30% у порівнянні з минулими роками. Дехто пригадав, що в більшості це діло боївок ОАС, але взагалі цю справу потрактовано як чисто кримінальну і — новий клопіт пересічній людині: поліція систематично проводить контролю на вулицях. Протягом одного дня перевірено документи 25 000 осіб, з чого половина пішоходів. Не належить до приємности затримуватися на морозі, розщібатися й витягати папери.

Отже, настрій у Парижі рішуче не сприяє високій політиці. Але питання: що буде з французькою атомовою бомбою — таки є питанням першорядної ваги для Франції. Чи хто є більшим чи меншим прихильником де Ґоля, чи хто є його противником і пацифістом — не грає ролі. Прихильники де Ґоля хвилюються тим питанням, вважаючи його питанням престижу Франції. Військовики вважають його справою оборони, комуністи — засобом пропаґанди проти де Ґоля і хрущовською концепцією розброєння. Але всі політичні середовища й вся преса таки серйозно хвилюються.

Мало було підстав для дискусії, бо ніхто не знав, яку відповідь дав де Ґоль американському амбасадорові, ніхто не знав, що він написав у листі до президента Кеннеді. Аж на пресовій конференції 14-го січня ц. р. де Ґоль виразно й публічно відкинув пропозицію Кеннеді та заявив, що Франція змагатиме до своєї ні від кого незалежної атомової зброї, і водночас недвозначно дав пізнати недовір'я у тривку й вічну та спасенну військову поміч збоку Америки Европі. Ця остання заява де Ґоля напевно дасть зброю в руки його противників, — ніби вона доказує його престижеві амбіції.

Але справа таки не в амбіції де Ґоля і навіть не в самій бомбі, яку Франція вже сяк чи так має, а розмір її продукції залежить тільки від бюджету. Справа в тому, що нова американська стратегія має рацію — на думку не лише Франції — тільки на один бік. У концепції нової стратегії президента Кеннеді лежить правильна думка: обмежити число незалежних атомових потуг, щоб зменшити ризико нуклеарної катастрофи. Разом з контролею над атомовою зброєю, що є чи буде в руках европейських союзників, президент Кеннеді пропонує збільшити число дивізій з конвенціональним озброєнням. А це багато значить.

Це значить, що президент Кеннеді розраховує на можливість місцевих конфліктів, на можливість так званої обмеженої війни. З цього найменше вдоволені німці. Песимісти між ними вважають, що ЗДА хочуть мати европейські дивізії як гарматне м'ясо, яке буде кривавитись, поки Вашинґтон вирішить, чи має він кинути на вагу рішення свою атомову зброю. Але справа стоїть не тільки в цій цинічній площині, яка може й не має рації. Справа в тому, що Европа не хоче — обмеженої війни.

Адже Европа заселена далеко густіше не тільки від СССР, але й від Америки. Німеччина, Бельгія, Голляндія, Італія, Франція — це країни вийнятково густого заселення. Навіть без атомової зброї, а тільки при використанні клясичних бомб, коли взяти під увагу розвиток летунства, й без атомової бомби ці країни були б зруйновані дощенту. А при застосуванні тактичної атомової зброї з них нічого б не лишилося. Тому, зокрема, Німеччина вважає, що єдиним способом охоронитися від війни є атомова загроза для противника — Москви. Чим ця загроза більша, тим менше ризико війни. Наставлення на обмежені війни рятує може людство, рятує ЗДА, але не Европу.

І тут є частка правди, яку важко зрозуміти американцям, навіть новоприбулим . . . Навіть українці в Америці не уявляють собі, яке двосічне враження справила кубинська криза в Европі. З одного боку вона викликала глибоке вдоволення, що, нарешті, в якійсь справі ЗДА виявили повну рішучість, кинули на вагу свою потужність, виграли бій і довели до серйозної втрати престижу Москви. Але, з другого боку, не замовкають завваження, що ЗДА виступили так рішуче тому, що тут були безпосередньо загрожені їхні інтереси: Куба під боком. Коли йшло про Берлін чи про Мадярщину, ЗДА й не думали виявляти такої рішучости. А що, коли при нападі СССР на Німеччину ЗДА поставляться так, як у Берліні чи на Мадярщині? Ну, нехай вишлють такі чи інші дивізії до Франції. Буде все діятися так, як ділялося протягом останньої війни. Але доки американська допомога прийде, Европа буде окупована, а то й знищена.

Добре американцям говорити про обмежену війну — кажуть французи, — коли вони не зазнали ворожої окупації... Той, хто її зазнав, не хоче поносити важких тягарів зброєння, щоб бути знову окупованим. Цього психологічного моменту стратегія президента Кеннеді не враховує повністю, або, скажімо точніше: у Франції й у Німеччині думають, що не враховує.

О. Д-вич

Юрій Таркович

ПОГЛЯДИ В. РОСТОВА

Політичний і журналістичний світ ЗДА і наші земляки занепокоїлися поглядами проф. В. Ростова, в яких він, у формі меморандуму, мав рекомендувати, щоб ЗДА не дразнили СССР і вели „м'яку" політику супроти Кремлю. Погляди В. Ростова важливі тому, що він займає високе становище директора плянувального відділу в державному департаменті, і має прямий доступ до Президента ЗДА.

Нам невідомо точно, що В. Ростов писав у тому документі, але варто звернути увагу на його книжку з 1953 року, під назвою „Ди Дайнемікс оф Совєт Сосаєті". Його книга рекомендується або є обов'язковою для студентів, що вивчають СССР.

Ось головні пункти цього твору: Ростов уважає, що Тіто і тітоїзм був неминучим явищем тому, що Совєти намагалися абсолютно контролювати всі країни - сателіти (стор. 165). Він гадає що внаслідок совєтської контролі сателітів у всіх тих країнах існувала політична апатія. Він доходить до висновку, що всі країни-сателіти прагнуть визволення. Ростов аналізує ситуації в самому СССР. Він того погляду, що головною характеристикою совєтського режиму є централізація влади для того, щоб невдоволені верстви не мали жодної можливости виявити невдоволення чи заниматись політичною активністю. Невдоволення широких мас в СССР викликане великою прірвою між дійсністю і пропаґандою. Громадяни СССР відносяться з апатією, неґативно і до режиму і до своєї долі. Більшість людей вступає до комуністичної партії задля особистих вигод (стор. 204). Найбільш невдоволені селяни, а сільське населення начислює яких 50% всього населення СССР.

Цікаві погляди В. Ростова на неросійські народи СССР, яких він називає „меншинами". Він уважає, що неросійські народи, а головно їхня інтеліґенція, належать до головних проблем совєтського уряду, бо вони неґативно відносяться до комуністичного режиму (стор. 211). Вороже відношення до Кремлю виявилося під час другої світової війни, коли українці, білоруси і інші національності піддавалися наступаючим німцям, тільки тому, що німці були ворогами комуністичного режиму. В інших місцях він згадує про колективізацію і голод і недвозначно зазначує, що дуже часто ця колективізація провадилася в Україні за допомогою російського елементу і що з цієї причини українсько - російські відносини стали гіршими, як були перед голодом в 1932/33 рр.

В. Ростов пише про події в Кремлю зараз по смерти Сталіна. Прийшла амнестія для численних в'язнів концентраційних таборів, дещо покращало матеріяльне життя, Кремль голосно заговорив про „мирне співжиття" з капіталістичними країнами, а передовсім з ЗДА (стор. 241). Тут же автор додає, що вже було нераз в історії СССР, коли керівна верства нібито полегшувала життя підсовєтським громадянам і говорила про тривкий мир із зовнішнім світом, але це ставалося тільки тоді, коли існувала криза в керівництві СССР, як це було по смерті Сталіна (стор. 242). Він також зазначає, що примирливі заяви Кремлю в сторону ЗДА супроводжувались намаганням Москви вбити клин між ЗДА і їх союзників в Західній Европі і

В. Ростов пише, що немає сумніву про те, що Москва могла б розпочати велику війну проти Заходу в умовах слабости і непорозуміння між вільними країнами. Совєтська влада напевно розпочала б війну, якщоб у Кремлі мали впевненість в тому, що вони війну виграють і що війна не скінчиться поваленням режиму в СССР (стор. 249).

В книзі є деякі висновки, з якими ми не можемо погодитися. Він пише, що за певних несприятливих для совєтського режиму умов, Кремль міг би погодитися на закінчення холодної війни (стор. 252). Є ще інші подібні місця. Та треба признати, що автор розуміє суть комуністичного режиму, він ясно пише про те, що тільки сила і єдність Заходу може забезпечити вільний світ перед маривом совєтської системи. Ростов добре орієнтується в національних відношеннях в СССР- назагал з прихильністю згадує українців і інших неросійських народів. Він добре розуміє пов'язанність між совєтським і колишнім царським імперіялізмом. Виходить, що в його теперішних поглядах і його поглядах в згаданій науковій праці або настала якась зміна, або якісь інші, нам невідомі, причини довели до того, що В. Ростов тепер рекомендує „не дразнити СССР" і вести „м'яку" політику. Всі ці таємниці нам невідомі, але уважаємо, щоб кожний, хто цікавиться ділянкою совєтознавства, заглянув у згадану книжку.

Сенатори Джевітс і Кітінґ просять Президента про підтримку в боротьбі проти філібастеру

Вашингтон. — Обидва республіканські сенатори з Ню Йорку Джекоб К. Джевітс і Кеннет Б. Кітінґ звернулися до президента Кеннеді з проосьбою, щоб підтримав своїм авторитетом двопартійні змагання до того, щоб Сенат змінив свій реґулямін та внеможливив довгу обструкцію в Сенаті за допомогою виголошування довгих промов. Обидва сенатори хотіли б змінити реґулямін Сенату таким способом, щоб звичайна більшість сенаторів (51 голосів при присутності всіх сенаторів) вистачала на припинення дискусії після 15-денних дебат. Теперішній реґулямін вимагає більшости двох третіх присутніх голосів, щоб припинити дискусію. Одночасно сенатор демократ із Південної Каролайни Стром Тирмонд виступив проти зміни сенатського реґуляміну, який дозволяє вести дискусії без обмеження і тим способом не допускати до ухвалення таких законів, які не подобаються меншості.

Проф. д-р Осип Андрушків

Наростають нові кадри науковців

Сьогодні принесла мені пошта милу несподіванку: молодий математик, д-р Володимир Петришин переслав мені свої наукові праці. Між ними праця "Direct and Iterate Methods for the Solution of Linear Operator Equations in Hilbert Space," видрукована у одному з найповажніших світових наукових математичних журналів "Transactions of the American Mathematical Society," якою В. Петришин завершив свої студії в Колумбійському Університеті, осягаючи ступінь доктора філософії із математичних наук.

Автор перестудіював широкий розділ функціональної аналізи у зв'язку із лінійними операторами у просторах Гільберта і вбрав свої висліди у наймодернішу форму сучасної математики. Йому вдалося зуніфікувати методи праць таких математиків, як Ріц, Гальоркін, Міхлін, Канторович, Красносельский, Крейн, Лякс, Фрідріхс, Кравчук, Гасс, Моррей та ін. і створити свою власну загальну методу, з поміччю якої висліди вище згаданих математиків являються спеціяльним випадком загальних вислідів, одержаних д-ром Петришиним. З цієї причини ця його праця є великим вкладом у ділянку функціональної аналізи.

Автор досконало визнається в осягах совєтських математиків, які в цій ділянці, можна сказати, ведуть першу лінію. Тому не можна дивуватись, що математичний американський журнал, на сторінки якого не легко дістатися, не завагався віддати праці д-ра Петришина повних 40 сторінок.

З українського боку належить відзначити, що д-р Петришин зазначає два рази український вклад у цю ділянку математики: раз при праці таємничо зліквідованого проф. М. Кравчука (1935 р.) і другий при праці Н. І. Польского (1955 р.).

Д-р Петришин є членом дослідного інституту т. зв. Courant Institute of Mathematical Sciences, New York University, де вспів написати дві нові роботи: "On the Generalized Overrelaxation Method for Operator Equations," яка є вже принята до публікації у "Proceedings of American Mathematical Society," журналі присвяченім найновішим здобуткам у математиці, і "The Generalized Overrelaxation Method for the Approximate Solution of Operator Equations in Hilbert Space," яка буде опублікована в американському журналі для індустріяльної і прикладної математики

З огляду на повищі осяги д-ра Петришина, якими він запевнив собі тверде місце у сьогоднішньому математичному світі, радіємо його здобутками.

Беручи на увагу молодий вік д-ра Петришина, я певний, що його ім'я часто появлятиметься на сторінках математичної наукової преси. Д-р Петришин є звичайним членом НТШ в ЗДА, але для мене, як секретаря Математично - Природничо - Лікарської Секції, є ясним, що він буде одним із найближчих кандидатів на дійсного члена.

РЕЗОЛЮЦІЇ ВОСЬМОГО КОНҐРЕСУ УККА

ЩО ВІДБУВСЯ В НЮ ЙОРКУ 11-13 ЖОВТНЯ 1962

(3)

4. Апелювати до Комісії Закордонних Справ Палати Репрезентантів, щоб вона не обмежувала переслухань тільки кількома поневоленими націями, що може їй виказувати практичність поступування, але що суперечить найкращим інтересам та престижеві ЗДА. В цій справі Восьмий Конґрес Американських Українців всеціло піддержує складену недавно перед тією Комісією заяву конґресмена Майкела А. Фігена;

5. Закликати Уряд ЗДА, щоб він домагався на форумі Об'єднаних Націй дослідження, розгляду та засуду комуністичного московського колоніялізму, кладучи натиск на не-московські нації, поневолювані московським імперіялізмом від самих початків існування московської імперії. В цьому відношенні Восьмий Конґрес Американських Українців всеціло піддержує заяву президента Джана Ф. Кеннеді з минулого року, в якій сказано:

„Не можна іґнорувати факту, що в комуністичній імперії, в якій далеко більша кількість людности, ніж її визначуться як „залежну", перебуває під урядом, встановленим при допомозі чужих військ.., Дебатуймо про колоніялізм в цілості та застосуймо принцип вільного вибору практикою вільного плебісциту в усіх частинах ґльобу..."

Ми так само вітаємо знаменитий меморіял амбасадора Адлея Стівенсона, пред'явлений Об'єднаним Націям в листопаді минулого року, в якому унагляднено комуно-московський колоніялізм та опресивне опанування ним України і інших не-московських націй.

6. Апелювати до Уряду ЗДА, щоб він розкрив і засудив народовбивство, практиковане комуністичною Московією у відношенні до українського народу та розкрив і засудив невгамоване переслідування Української Автокефальної Православної Церкви, Української Католицької Церкви та інших Церков, і зокрема апелювати до Уряду ЗДА, щоб він видвигнув перед Об'єднаними Націями справу злочинного переслідування та ув'язнення митрополита Йосифа Сліпого.

7. Піддержати заходи для встановлення „Академії Волі", як це запропонували далекозорі законодавці в Конґресі, яка мала б за завдання вишколювати наших спеціялістів для ведення накиненої нам психологічної війни та перемоги в ній.

8. Апелювати до Уряду ЗДА та продовжувати заходи в справі випуску в серії „Чемпіонів Волі" Шевченківської поштової марки, для призпання заслуг Тараса Шевченка для людства та його найвищих ідеалів волі, що є ідеалами однаково як українського, так і американського народів. Випуском такої поштової марки Америка засвідчить перед українським та іншими поневоленими народами свою підтримку для їхньої справи волі, символом якої є Тарас Шевченко.

9. Прилучитися до всіх тих наших співгромадян, що вимагають рішучих заходів Уряду ЗДА відносно Куби, щоб а) доктрина Монро була дійсною і непорушною, б) переконати совєтських агресорів і підпалювачів війни в нашій рішучості в обличчі воєнних провокацій у віддалі 90 миль від наших берегів; в) заохотити перекинені на Кубу совєтські війська, щоб вони своєю поведінкою і своїми вчинками служили радше справі миру та визволення кубинського народу з-під комуністичної тиранії.

10. Закликати Уряд ЗДА, щоб він у своїй практичній політиці мав на увазі факт, що поневолені Москвою народи є не тільки „ахілловою п'ятою" аґресивної і рабовласницької комуно-московської імперії, але рівночасно й потенціяльно найкращими і найвірнішими союзниками усіх волелюбних і миролюбних народів світу із З'єдиненими Державами Америки на чолі, та що вони можуть і повинні дати основний вклад для перемоги вільного світу та для встановлення тривкого миру, базованого на волі і справедливості для всіх.

ПОНЕВОЛЕНА УКРАЇНСЬКА НАЦІЯ

Тому, що 45-мільйонова християнська українська нація, із своєю тисячолітньою історією, із своїми духово-культурними і фізично-матеріяльними надбаннями, своєю етнографічною територією та своїми людськими і господарськими ресурсами належить до найбільших і найдавніших культурних націй світу; і

Тому, що цій великій українській нації правно належиться зайняти відповідне місце між вільними і незалежними націями; і

Тому, що український нарід це місце вже довго і багато разів в історії займав та дав великий вклад у вселюдські духові і матеріяльні надбання; і

Тому, що в роках 1918-1919 цей нарід, після довгого перебування в неволі, знову недвозначно сам визначився, створивши своєю волею і силою вільну, ні від кого незалежну, суверенну і соборну народоправну Українську Республіку; і

Тому, що це самовизначення українського народу було одвертою аґресією, насильством і розбоєм імперіялістичних сусідів заперечене, а Українська Держава окупована і в ній встановлена залежна від чужого уряду та піддержувана чужими військами окупаційна влада; і

Тому, що український нарід ніколи з таким станом не погодився: він три роки протиставився воєнній аґресії на реґулярних фронтах і майже пів сторіччя всіми своїми силами і засобами веде і продовжує свою боротьбу за відновлення своєї самостійної і соборної та ні від кого незалежної народоправної Української Держави; і

Тому, що Москва, окупувавши аґресією і розбоєм етнографічну територію, встановила на ній свою окупаційну владу та найжахливішу в історії терористичну диктаторську систему; і

Тому, що ця встановлена Москвою окупаційна влада та безпосередньо сам уряд в Москві ввесь час безперервно і безпощадно практикують в Україні політику народовбивства та безприкладної в історії колоніяльної експлуатації, винищивши фізично розстрілами, штучно зорганізованим голодом 30 років тому та впродовж усіх років, масовими висилками в концентраційні та каторжні табори або т. зв. цілинні землі в Азії мільйони автохтонного населення, заселюючи рівночасно етнографічні українські території чужими національностями; практикуючи духове і культурне народовбивство; знищуючи Українську Автокефальну Православну Церкву з її первоієрархом митрополитом Василем Липківським та іншими Владиками, і Українську Католицьку Церкву з її Ієрархами і духовенством, при чому первоієрарх тієї Церкви Митрополит Йосиф Сліпий вже 17 років карається по совєтських в'язницях і таборах, та всі інші Церкви; винищуючи розстрілами, ув'язненнями і засланнями українську інтеліґенцію — творців української культури і науки, сковуючи окупаційними і партійними терористичними кайданами будь-який прояв української духовости; ведучи ввесь час і продовжуючи сьогодні безпощадне московщення і,вкінці, проголошуючи на 22-му з'їзді комуністичної партії Совєтського Союзу кінцевий етап своєї народовбивчої політики — програму злиття націй, скеровану виразно на остаточну ліквідацію всіх не-московських, отже й українського народу; і

Тому, що рівночасно з цією народовбивчою політикою Москва та її вислужники ведуть найбільш експлуатаційну колоніяльну господарську політику в Україні, безжалісно ограблюючи українську територію з її великих природніх багатств та заставляючи українське населення до рабської каторжної праці; і

Тому, що український нарід ніколи з таким станом не погодився і не погодиться, протиставляючись активно і пасивно на всіх ділянках життя, приносячи в цій боротьбі найбільші жертви крови і майна; і

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати безпосередньо до ЗУАДКомітету у Філядельфії: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE — 5020 OLD YORK ROAD — PHILADELPHIA 41, Pa.

ВІЗАНТІЙСЬКИЙ ХОР НА ПЛАТІВКАХ

Недавно відома фірма „Арка" в Ню Йорку видала платівку з Великодньою Утренею „Христос Воскрес", наспівану Візантійським Хором д-ра М. Антоновича з Утрехту в Голляндії, а пізніше ця сама фірма видала другу платівку того самого хору — Різдвяні Коляди. З уваги на характер Візантійського хору, на його особовий склад, дириґента і мистецький рівень, завдяки якому цей хор здобув собі вже славу в різних країнах Західньої Европи, видання цих двох великих платівок має поважне значення для закріплення для майбутньости доброї слави і зразків мистецьких осягів Візантійського хору.

З цієї нагоди варта пригадати, що Візантійський хор, — це своєрідний феномен в історії не тільки українських, але взагалі міжнародних хорів. Бо ж співаками у тому українському хорі з українським пісенним репертуаром є виключно чужинці — голляндці, які настільки захопились українською піснею та особою д-ра М. Антоновича, як співаком, професором співу і дириґентом, що ще в лютому 1951 року заснували цей співочий ансамбль. Вони вперто вивчали український репертуар та при ньому українську мову, беручи водночас індивідуально в М. Антоновича лекції співу. Тому ступнево цей хор своїм мистецьким рівнем перестав бути хором аматорським, бо всі його члени - співаки стали справжніми фахівцями. Вони настільки прив'язались до цього мистецького діла, що коли в рр. 1952/53 д-р Антонович перебував в ЗДА у Гарвардському університеті, вони продовжували свою працю в хорі під орудою голляндського дир. Ганса Ґомберґа. Після гостинних виступів Візантійського хору в різних містах Голляндії ,він став у тій країні таким популярним, що і нові хористи зголошувались до нього і нові запрошення приходили на виступи з різних нагод та й без нагод. У 1955 році запрошено той хор співати в голляндській амбасаді в Парижі, у 1957 році Візантійський хор співав на міжнародньому конґресі „Багато культур — одна віра" в Кельні в Західній Німеччині, у тому ж році він узяв участь в великому фестивалі „Голлянд Фестіваль". В наступному році він співав перед голляндською королевою, у Мюнхені виступав під час Інтернаціонального Тижня хорів з нагоди 800-річчя Мюнхену, в столиці Бельгії Брюсселі співав на тамошній світовій виставі.

У 1959 році Візантійський хор їздив до Риму, був прийнятий на авдієнції у Папи та співав у Соборі св. Петра на Богослужбі, що її відправили 12 українських владик. Голляндська амбасада в Римі і посадник „вічного міста" були протекторами окремого концерту Візантійського хору у старинному Капітолі. У Мюнхені Візантійський хор виступав знову на Евхаристичному Конґресі, а в минулому році запрошено Візантійський хор до Лондону, де він співав у Вестмінстерському соборі. При всіх тих і інших нагодах запрошувано хор на виступи в радіо і телевізії. Хоч Візантійський хор має у своєму репертуарі також твори з міжнароднього репертуару — напр. 9-ту Симфонію Бетговена чи „Фавстову" — Симфонію Ліщта, проте головний і основний репертуар Візантійського хору — український. Тому насправді він пропагує українську пісню, в її найкращому виконанні.

З українського пісенного репертуару Візантійський хор на першому місці поставив релігійні та обрядові пісні, в яких він дійсно виспеціялізувався. Тому й добре сталося, що згадана вгорі нюйоркська фірма „Арка" награла на платівки спершу „Христос Воскрес", опісля „Коляди" у виконанні Візатійського хору. У цих двох платівках зібрано кругло 25 пісень. Бо на одній платівці „Наші коляди і щедрівки" є 13 пісень композиції або в обрібках Бортнянського, Стеценка, О. Ніжанковського, Т. Купчинського і Д. Котра. Тому це вже справді багатий вибір, в якому видні всі характеристичні риси того хору, одного з найкращих, що його знає історія українських великих хорів. Ідеальна зіспіваність хору, який робить відразу враження суцільної монументальної одиниці, стовідсоткове використання кожного окремого співака, між якими нема ні одного статиста, знамените орудування переходами від „піяніссімо" до „фортіссімо", вміння добути з кожної пісні її чар і її красу, врешті першорядні солісти — це найбільші прикмети Візантійського хору. За найбільшу його хибу можна б уважати не завжди ідеальну дикцію, що проте є річчю природною і зрозумілою, коли взяти на увагу, що співаками є не-українці, — голляндці.

У добро фірмі „Арка" треба зарахувати, що вона з пістизмом ставиться до видаваних нею платівок. Видно це по мистецькому оформленні обгортки: артисти-малярі Микола Бутович, Святослав Гординський, Олександер Климко — були авторами попередніх платівкових обгорток. Петро Холодний (мол.) є автором обгортки на цій останній довгограючій платівці „Наші коляди і щедрівки", чи пак радше на тому останньому многопісенному альбомі. Це не тільки данина для естетичного смаку покупця, але й піднесення вартости такої платівки в очах історика.

В. В.

Десятиліття Кредит. Кооперативи в Монтреалі

Українська Кооператива Ощадности й Кредиту (УКОК) в Монтреалі відзначила 30 грудня 1962 десять років своєї діяльности в цікавий і ориґінальний спосіб.

В просторій, гарній, церковній залі при Ібервілл було понад 120 осіб. На сцені за столом засіли крім двох делеґатів - гостей, члени дотеперішніх управ, що проводили Ювілятці продовж відзначуваних 10 років.

Справник Кредитівки і староста імпрези п. Я. Пришляк, дуже вміло проводив дискусійною групою. Він ставляв питання голові і справникові першої управи. З їх коротких відповідей присутні довідалися про початкові успіхи й труднощі кооперативи. Запитуючи дотепно пізніщих членів управ, староста знайомив присутніх з маркантними подіями в Кредитівці продовж її істнування.

Кредитівка закінчила 1962 рік з балянсовою сумою більш як півмільйона (507.000), збільшила ощадності останнього року на одну третю, головно через введеня чеків для членів, перевела успішно кампанію з нагородами за новими членами. Членство збільшилося на 150 членів або на 20%.

Після панелю староста імпрези роздав грамоти признання за проблену працю всім бувшим членам управи Кредитівки, та всім, що вписалися в члени на основуючих загальних зборах.

Зворушаючим моментом було, коли староста передав грамоти трьох померлих основників, присутнім членам їхніх родин.

Головою Кредитівки продовж 8 років був о. Іван Гаврилюк, а теперішнім є інж. Ярема Савка.

Після перерви, в якій подавали перекуску, відбулася вдала розвагова частина. Требе відмітити, що Ювілятка є єдиною чужинецькою Кредитівкою, — що є членом французької федерації Народніх Кас Дежардена (La Federation des Caisses Populaire Desjardins) в Левіс біля Квебеку.

А. М.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду Ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами Батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити її кращу будучність, а нашій громаді у вільнім світі нового свідомого члена.

ХРОНІКА УВАН У ЗДА

Відзначення 50-ої річниці смерти Миколи Лисенка

В неділю 25 листопада 1962 року відбулась урочиста пленарна конференція Академії, присвячена 50-літтю з дня смерти Миколи Лисенка. В конференції взяли участь: Президент Академії, О. З. Архімович — відкриття і вступне слово, Вадим Кіпа — „Лисенко — велетень української музики", І. Косач - Борисова — „Спогади про Лисенка в дружньому і родинному оточенні", о. Григорій Павловський — спогади про Миколу Лисенка. Вокальний виступ — Ганна Шерей і Лев Рейнарович; програма складалась з творів Лисенка.

Виставка присвячена Миколі Лисенкові

Музей - архів УВАН у ЗДА влаштував у великій залі будинку Академії виставку, присвячену Миколі Лисенкові. Мистець С. Макаренко зробив з нагоди річниці великий олійний портрет композитора. На виставці представлено ілюстративні матеріяли (24 одиниці), музичні твори Лисенка (53 одиниці, з них 7 опер, подарунок С. Голубничого) та літературу про композитора, всього 17 книжок і 9 журналів. Експоновано нотний автограф М. Лисенка з записника мистця Фотія Красицького і його рисунок сина композитора Остапа (з архіву Є. Чикаленка). Виставлено матеріяли з Музею-Архіва УВАН у ЗДА, а також випозичені у С. Макаренка, М. Сурмача, В. Кіпи та О. Перхоровича. Виставка тривала в грудні.

Наукові конференції

Протягом листопада відбулося 4 наукові конференції УВАН у ЗДА.

5 листопада — конференція Інституту Шевченкознавства. Доповідь проф. Ю. Перхоровича — „Шевченко на Волині". Доповідь ілюстрована.

10 і 25 листопада — конференція Комісії для дослідження історії громадської думки на Україні. Доповідь: 10 листопада — Є. Маланюк — „До проблеми Гоголя", 25 листопада — Марта Богачевська — „Революція 1848 р. в Галичині та її ідейні прямування". 17 листопада — з нагоди закриття виставки праць А. Вариводи „Пам'ятки української дерев'яної архітектури XVI - XIX ст.", автор доповів про свою працю над матеріялами виставки.

Праця комісій

24 листопада відбулось засідання ініціятивної групи істориків і дослідників суспільних наук. Утворено редакційно-видавничу комісію для історичних збірників УВАН у ЗДА у такому складі: Л. Винар, О. Данко, І. Л. Рудницький, В. Маркусь, М. Лабунька, Ю. Лавріненко, О. Оглоблин (головний редактор), В. Омельченко, О. Федишин. Залежно від тематики збірників, до редколеґії мають входити представники відповідних секцій Академії.

5 листопада відбулось засідання Комісії для увіковічнення пам'яті Т. Осьмачки, на якому ухвалено організувати урочисту конференцію пам'яті Осьмачки в Академії.

17 листопада відбулось перше засідання Комісії сприяння видання праць А. Вариводи: „Пам'ятники української дерев'яної архітектури XVI - XIX століть". Головою Комісії обрано архітекта Ореста Гладкого, заступник — інж. І. Дихницький, секретар — І. Крамарчук. Комісія приступила до збирання грошей для підготовки цього видання.

Музей - Архів УВАН у ЗДА

Протягом листопада надійшло: книжок 137, періодичних видань 1721, ілюстративних матеріялів 66, різних 85, разом 2009 примірників. Найважливіші надходження: від В. Голубничого — 14 книжок давніх українських видань, від М. Пежанського — різні друки (20 прим.), від І. Косач-Борисової — сучасні ориґінальні фотографії інтер'єрів Музею Лесі Українки в Києві і пам'ятника її в Клівленді з групою найближчої родини поетеси; від ред. Ню Рев'ю — російські книжки і журнали совєтознавчого характеру (74 прим.), від М. Понеділка — книжки, рукописи його творів і фото (15 прим.), від І. Коровицького — 6 ориґінальних фотографій волинських церков та ікон роботи археолога Цинкаловського, від З. Мельника — 139 прим. книжок і журналів, від І. Калиновича — дальші його записки і спогади з 1919 - 20 років (19 записок), від А. Вариводи — його фото, картки з репродукцією його зарисовок, плян стародавньої частини Кракова та копії документів, що стосуються його праць; від В-ви „Говерля" — 20 примірників його видань; від Л. Івченко — колекція вирізок, газет і журналів українською та англійською мовами з оцінкою виступів українського ансамблю танцюристів; від Л. Полтави — 4 магнетофонні стрічки з записами постановки його п'єси „Актори", виступу Є. Маланюка про неоклясиків та інтерв'ю і запис гри кобзаря Конопленка - Запорожця. Окремо треба відзначити передачу з бібліотеки УТІ різних бюлетенів та журналів у загальній кількості 1344 прим., за ласкавим рішенням адміністрації бібліотеки і управи УТІ.

Різні матеріяли також надійшли від таких осіб і організацій: О. Горбач, О. Грановський, Л. Грицак, О. Мальченко, Й. Шварц, І. Замша, Л. Дражевська, В. Климків, П. Савчук, Л. Винар, Б. Загайкевич, Рабій - Карпінська, В. Луців, О. Перхорович, М. Шлемкевич, І. Лучишин, О. Малицький, Д. Ковач, М. Сурмач, Н. Сомко, С. Макаренко, П. Ковалів, Самопоміч у Дітройті, спілка Екклезія (Вінніпеґ), Студентський Архів - Музей УВАН (Балтімор), IBO Інститут (З. Фінкельштайн).

В листопаді далі тривав опис українських книжок з европейської колекції (1945 - 1949); всього за місяць описано 503 книги.

Надходження до фундації Академії в листопаді 1962 р.

Протягом листопада до Академії надійшли такі пожертви: $100 від Л. Марголіної (Миріленд), $75 від Л. Наливайка (Ню Йорк), $50 від проф. О. Пріцака (Сіаттл), $30 від В. і О. Дармохвал (Ню Йорк), з нагоди поширення крамниці „Веселка". Пожертви по $25 надійшли від таких осіб: інж. З. Борисполець (Ню Йорк), В. Віннич (Денвер), Р. Карбівник (Філядельфія), Й. Ковалишин (Джерзі-Сіти), І. Колосюк (Дітройт, д-р Ю. Кушнір (Ню Йорк), Й. Лапченко (Вашінґтон, Д. К.), Г. Михайлова (Меточин, Н. Дж.), проф. Ф. Мозелі (Ню Йорк), Є. Нольден (Ню Йорк), М. Сурмач (Ню Йорк), В. Тимошенко (Каліф.), д-р Б. і д-р С. Шебунчак (Блюмінфільд, Н. Дж.), о. М. Явдась Конн.), Г. Явний (Джерзі Сіті), А. Яременко (Шикаґо.

Пожертви по $20: Й. Білодань (Іст. Оренж, Н. Дж.), О. Гайдамака (Ню Йорк), Р. Гладун (Рочестер), д-р А. Пашковська (Джерзі - Сіті), Українсько - Американський Клюб у Філядельфії, о. ієромонах Ювеналій (Бавнд - Брук, Н. Дж.). По $15: М. Завицький (Інвінґтон, Н.Дж.) Ю. Лавриненко (Ню Йорк).

Пожертви по $10: С. Бартко (Ню Йорк), П. Біланюк (Дітройт), В. Вілинський (Ню Гевен), М. Борецький (Вірджінія), О. Бражник (Ню Йорк), Б. Бродич (Ню Йорк), Я. Букачевський (Н. Дж.), М. Ваць (Філядельфія), Д. Верба (Ню Йорк), о. С. Городецький (Рочестер), А Грібик (Ню Йорк), М. Дигдалевич (Ню Йорк), П. Дидик (Дітройт), д-р А Коваленко (Мін.) В. Михайлів (Ню Йорк), д-р С. Костюк (Денвер), М. Ляшенко (Шикаґо), І. Манченко (Ню Йорк), М. Миколаєнко (Дітройт), І. Мирошниченко (Ню Йорк), А Москаленко (Ню Йорк), Л. Окічшевич (Вашингтон), Т. Олесюк (Техас), М. Паламар (Філядельфія), І. Паливода Ню Йорк), д-р В. Приходько (Дітройт), проф. І. Розгін (Ілл.), Д. Санчук (Сонома, Каліф.) ,д-р Л. Смішко (Філядельфія), д-р С. Смішко (Філядельфія), М. Туранський (Ню Йорк), д-р О. Федишин (Ню Йорк), А. Худяк (Дітройт), О. Шавлаг (Трентон).

Пожертви по $5: Л. Вікул (Ню Йорк), інж. О. Гладишовський (Ню Йорк), М. Кривяк (Клівленд), М. Лаврін (Мишиґен), П. Пришибинський (Філядельфія), І Світ (Сіаттл), о. П. Стельмах (Ню Йорк), за підписним листом ч. 109 через І. Витановича д-ра (Шикаґо). Пожертва $3 від д-ра М. Терлецького (Ню Йорк).

Управа УВАН у ЗДА висловлює щиру подяку усім жертводавцям. Різнобічна діяльність Академії і оплата боргу за будинок можливі лише завдяки фінансовій підтримці членів і прихильників Академії.

Надходження до фонду видання історичних збірників УВАН у ЗДА

Члени ініціятивної групи істориків і дослідників суспільних наук зголосили внески по $25. Уже одержано внески від О. Данка, І. Л. Рідницького і О. Федишина. Також одержано $10 від Н. Флак з Едмонтону.

Справа оплати боргу за будинок Академії

В листопаді виплачено $580 боргу за будинок і виплачено $268 відсотків на суму позики.

Всього на 1 грудня 1962 р. борг за будинок Академії становить $23,675 плюс %.

Управа Академії закликає українське громадянство допомогти їй якнайшвидше сплатити борг за будинок. Всі пожертви на Академію можна знимати з сум, з яких треба платити прибутковий податок.

Відділ СУА в Дітройті відзначив 30-річчя

14-го жовтня 23-ій Відділ Союза Українок Америки в Дітройті відзначив своє 30-річчя Бенкетом в Українськім Народнім Домі при виповненій залі членками, гістьми та родинами членок.

Відкрила Бенкет голова Відділу ч. 23, пані Ясінська, яка передала провід над Бенкетом п. М. Ченстух. Хор 23 Відділу відспівав „Гимн СУА", а Ксеня Палер Американський гимн. Реферат мала пані М. Голуб, говорила про працю Відділу. Звіт здавала Ксеня Палер. Хор під дириґ. п. К. Орлика відспівав „В'язанку нар. пісень" та „Гад блес Америка".

Потім відбувся Бенкет. На столі був коровай з написом: „30-річчя". Між гістьми були о. Ярмак і о. Трешневський, які виголосили гарні промови про діяльність СУА.

Після того складали привіти від організацій і від приватних осіб. Пані голова Ясінська нагородила несподіванкою довголітню працівницю в уряді пані М. Слупецьку і передала їй вазонок живих квітів. Голова подякувала Всечесним отцям за гарні промови, дириґентові п. К. Орликові і піяністці панні Лідії Соя, що акомпаніювала хорові. Вона дякувала всім, що взяли участь в Бенкеті, і тим, що працювали при влаштуванні Бенкету.

К. П.

БАТЬКИ; Зв'яжіть замолоду Ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами Батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб забезпечити нашій громаді у вільному світі її кращу будучність, а їй нового свідомого члена!

З діяльности Суспільної Опіки при Т-ві „Самопоміч" в Шикаго

В одному з чисел часопису „Українське Життя" в Шикаго був звіт з діяльности Суспільної Опіки при Т-ві „Самопоміч" в Шикаго, в якому подано скількість грошей, які вище назване Т-во вислало як Різдвяний дарунок на допомогу залишенцям в Европі чи то через Централю в Ню Йорку чи безпосередньо зі своїх членських вкладок. У згаданому комунікаті була згадка також і про „дрібні суми", які виділювало товариство на допомогу потребуючим в самому Шикаго, і саме в тій справі хочу написати кілька слів.

Могло б комусь здаватися, що наші люди в Америці так вже вспіли пристроїтися, що їх можна б поділити на дві категорії: людей, що доробляються і тих, що вже процес „дорібку" мають за собою. Але так воно не є. В нашому місті є українські люди, що бідують в дослівному цього слова значенні, які потребують матеріяльної і моральної допомоги, самітні, хворі, люди старшого віку, для яких можливості зарібкової праці є вже замкнені. І саме їм старається Суспільна Опіка при Т-ві „Самопоміч" допомогти „дрібними" сумами.

Відомості про потребуючих членів нашої громади має Самопоміч від парохіяльного уряду церкви св. о. Миколая, який завжди йде на руку і має в евіденції таких людей, та часто допомагає їм і від себе. Доводилося і таке, що священик з нашої парохії возив нас своїм автом в далекі окраїни міста, куди тяжко було б добитися. Нехай вільно мені буде виявити тут одне прізвище, а саме Високопреподобного о. Ждана ЧСВВ, того правдивого опікуна бідних та хворих, який постійно ніс ту самаританську поміч і нам в багатьох випадках улегшував дорогу до неї. Хай буде вільно мені в імені Управи Т-ва „Самопоміч" і від хворих і немічних зложити прилюдну подяку Впр. о. Жданові ЧСВВ, який тепер перебуває в Дітройті.

Яка біда буває між нашими людьми, свідчать такі факти: Приходимо до хати жінки, матері 7-ох дітей, яку покинув чоловік, просто перейшовши в невідоме для неї місце, як це часто буває в Америці. Правда, місто дає їй та дітям грошову допомогу, але з нею живе старенька мати, немічна та хвора, як показується без старечого забезпечення, обдерта та прямо без ніякої обуви. Купуємо їй теплу білизну, черевики, стараємося між добрими людьми про теплу суконку та старий, але ще добрий плащ. Треба було бачити, як вона плакала зі щастя, а вам хотілося заплакати з нею. А ось вдова, з 9-ма дітьми. Тут потрібна ще більша моральна допомога, бо старші діти сходять на манівці, і деякі з них перебувають уже в домі поправи, але на жаль в тому випадку не можна було багато допомогти, бо мама цієї родини якось неохоче поставилася до нашої акції, і коли запропоновано їй заплатити побут дітям на Оселі в Равнд Лейку, то вона і від цього відмовилась. А ось жінка найбідніша з бідних: старенька мама, напівспаралізована, запроторена нелюдською дочкою до пивниці її власного дому, до пивниці, бо цієї комірки, де вона живе, не можна назвати „бейзментом" чи пак сутеринами. Тут потрібна матеріяльна і моральна поміч, і якась правна порада, яка б ту напівживу людину випровадила з того темного підвалля на світ Божий.

А скільки між нашими людьми є хворих, прикутих до ліжка чи то до візочка. Бувають між ними люди ще зовсім молоді і тим гірка їхня доля. Треба з признанням піднести, що деякі наші пані і з поза Управи Т-ва „Самопоміч" піклуються такими нещасливими дуже сердечно. Знаємо тут одну скромну пані зі золотим серцем, що віддає багато свого вільного позазаробіткового працею часу одній такій жертві невиліченої хвороби, прибирає в неї хату, варить, возить її візочком до церкви, до св. причастя. Не є це випадок: наші люди, зокрема жінки, вміють бути чутливі на людську біду, треба тільки до їх сердець заапелювати. Є багато хворих — самітних людей по шпиталях, і вони радітимуть кожними відвідинами, кожним добрим словом, українським словом. Потішити, розрадити, відвернути думки від хвороби, — це шляхетне завдання і ми, що працюємо в Суспільній Опіці, маємо це на увазі.

Ось цих кілька маркантних прикладів, що їх наведено, а їх є багато більше, бо годі вичисляти всіх в цій короткій статті, — вказує на велику роботу Суспільних Опік при Т-ві „Самопоміч". Може на перший погляд виглядає, що це скромна і невелика праця, бо про неї ніхто не знає, бо дійсно всі пані Суспільної Опіки роблять це тихо, без розголосу. Праця зростатиме з кожним роком при відповідному доборі людей, при збільшених фондах. Зближається Різдво і ми готові піти в відвідини до людей, що їх треба привітати зі Святами чи то старших, заслужених громадян, чи до засмучених хворобою, чи до опущених та самітних. Минулого року ми були з привітом у покійного генерала Павленка, бачили, що був зворушений нашою пам'яттю, а ми раді, що хоч таким робом віддали йому пошану.

З нагоди Різдва Христового, свята любови ближнього, відкриймо свої серця для тих, що його потребують: немічних хворих, бідних і опущених.

Перед „Самопоміччю" новий рік діяльности. Треба вірити, що цей черговий рік згуртує при Суспільній Опіці ще більше людей, які будуть мати охоту до праці і віру в те, що клич „Брат — братові", чи далекому чи близькому, — це не пусте слово, що той клич знайде глибокий відгомін у серцях нашої української шикагівської громади. Тож помагайте допомагати.

Ірина Лунів

Ґолдвотер закликає не спішитися з проголошенням президентських кандидатур

Вашингтон. — Сенатор Беррі Ґолдвотер провідник консервативної групи республіканців, просив своїх прихильників, щоб принаймні на 10 до 12-ох місяців відклали поголоски про те, хто має бути республіканським кандидатом на президента в 1964-му році. На думку сен. Ґолдвотера зовсім немає потреби вже тепер дебатувати над тим, хто буде кандидувати в найближчому році. При цій нагоді він повторив свою давнішу думку про те, що плянує в найближчому році старатися про третю сенаторську каденцію. Між республіканськими кандидатами згадують на першому місці нюйоркського губернатора Нелсона А. Рокефеллера, який вже в 1960-му році безуспішно хотів конкурувати з тодішнім віце - президентом Ричардом М. Ніксоном. Згадується ще тут і третій республіканський кандидат на президента в найближчих виборах мишиґенський губернатор Ромні. Гадають, що консервативний республіканець не має великих можливостей здобути номінацію.

● За 50 миль від міста Алеппо в Сирії зударились повний пасажирів автобус і танк з газоліною. Згинуло 13 сирійців і 25 дальших були важко поранені.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 18-го СІЧНЯ 1963:

ІРВІНҐТОН, Н. Дж. — Річні Збори Т-ва ім. І. Франка, Відд. 490, в год. 7:30 веч., в залі Укр Пресвітерської Церкви, при 36 Harrison Place. — О. Чорномаз, секр.

СУБОТА, 19-го СІЧНЯ 1963:

ПЕТЕРСОН, Н. Дж. — Річні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 64, в год. 7:30 у Вінярського. Просимо всіх прибути на Збори та вирівняти вкладки на цей рік. — І. Бурний, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Побір членських вкладок Відд. 397, від год. 3:00 до 4:00 по пол., під ч. 847 Н. Френклін. Проситься членів почати новий рік точним вплачуванням чл. вкладок. — В год. 4:30 по полудні почнуться **Річні Загальні Збори**. — І. Скочиляс, предсідник, О. Штогрин, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Побір членських вкладок Відд. 189, від год. 4:00 до 5:00. Всі члени повинні вирівняти залеглі вкладки та в цьому році точно їх сплачувати. — О. Штогрин, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Побір вкладок Т-ва „Дністер", Відд 430, в такому порядку: **В суботу, дня 19-го січня,** в Укр. Клюбі, прби 23-ій і Бравн вулиці, в год. від 7-9 веч. **В неділю, 20-го січня,** в Укр. Клюбі „Тризуб", при 4932 Н. Брод вул., в год. 1-3 по пол. **В неділю, 20-го січня,** в Укр. Клюбі, при 847 Н. Френклін вул., в год. від 11:30-1:30 по пол. Просимо всіх наших членів вирівняти залеглості. — Осип Бакай.

НЕДІЛЯ, 20-го СІЧНЯ 1963:

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 42, в год. 2:00 по пол., в УНДомі, при 237 Hope Ave. Є важливі справи до полагодження, тому проситься всіх новообраних урядників прибути на Збори. Нову Управу на 1963 рік вибрано в такому складі: І. Блиха, предс.; І. Зварич, заст. предс.; П. Головачук, фін. секр.; В. Микитин, кас.; В. Марущак, рек. секр. Опікуни хворих: С. Андрусишин і С. Задорожний. Прапорщики: М. Тиньо і Г. Романів. Мужі довір'я: П. Никифорчин і В. Половчак. Господар: І. Хомко. Контр. Комісія: інж. Б. Чайківський, голова, проф. І. Рудакевич і Н. Михайлишин, члени.

ВІЛМІНҐТОН, Дел. — Річні Збори В-ва св. Володимира, Відд. 173, в год. 6:00 веч., в церковній залі, при 608 S. Heald St. Проситься усіх членів прибути на ці Збори. — П. Щирба, секр.

DERBY, Conn. — Річні Збори Т-ва „Українська Січ", Відд. 23, в год. 1:00 по пол. в P.Y.-M.C Hall, Main St. Всіх членів запрошуємо до вибору нової Управи на 1963 рік. — І. С. Венковський, секр.

НЕДІЛЯ, 20-го СІЧНЯ 1963:

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Річні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 289, в год. 2:00 по пол., в Укр.. Амер. Клюбі, при 292 Hudson Ave. В програмі Зборів: звіти минулорічної Управи та вибір нової Управи на 1963 рік. — П. Дронь, предс.; М. Гуссар, кас.; В. В. Гуссар, секр.

СЛИКВІЛ, Па. — Річні Збори В-ва св. І. Хрестителя, Відд. 126, точно в год. 2:00 по пол., в церковній залі. Просимо всіх членів прибути на Збори, з огляду на річні звіти та вибір нової Управи на 1963 рік. — Просимо членів вирівняти всі чл. вкладки та вписати своїх дітей до УНСоюзу. — І. Кузьмин, предс.; Г. Дидів, касир і секр.

ШИКАҐО, Ілл. — Річні Збори В-ва Пресв. Богородиці, Відд. 259, в год. 1:00 по пол., в парохіяльній залі, при 4952 So. Paulina St. На порядку Зборів: вибір нової Управи на 1963 р. — П. Трусяк, рек. секр.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. — Річні Загальні Збори Відд. 414, в год. 12:00 впол., в церковній залі, при 567 Джордж вул. — Члени, які не вплатять залеглих членських вкладок по день 20-го січня ц. р., не зможуть активно брати участі в Річних Зборах. — Управа.

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Річні Збори Т-ва ім. І. Франка, Відд. 97, в год. 2:00 по пол., в церковній залі, при 45-47 Hope Ave. Просимо всіх членів взяти участь у виборі нової Управи на 1963 рік. — М. Мельник, рек. секр.

ГЕМПСТЕД, Н. Й. — Річні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 327, в год. 3:00 по пол., в церковній залі, при 709 Фронт вул. В програмі Зборів: звіти уступаючої Управи та вибір нової Управи на біжучий 1963 рік. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Річні Загальні Збори В-ва св. Володимира, Відд. 105, в год. 2:00 по пол., в УНДомі, при Ровен і Кляріса вул. Статут УНСоюзу зобов'язує всіх членів брати активну участь у Зборах. — Й. Ракочий, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Збори Т-ва „Подільська Січ", Відд. 8, в год. 2:00 по пол., в церковній залі св. Михаїла, Chestnut St. — На біжучий 1963 рік перевибрано ту саму Управу, що була мин. року. — П. Герасимів, предс.; В. Мандзій, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. — Місячні Збори Т-ва „Любов", Відд. 370, в год. 11:45 перед пол. Секретар і касир Відділу збиратимуть вкладки від год. 9:00 рано. Тому проситься всіх членів прийти та вирівняти свої залеглості. Збори Відбудуться зараз по Богослуженні. На денному порядку будуть звіти уступаючих урядників і вибір нової Управи на біжучий 1963 рік. — В. Ґіна, секр.

НЕДІЛЯ, 20-го СІЧНЯ 1963:

МЕНВІЛ, Н. Дж. — Річні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 349, в год. 2:00 по пол., в УНДомі в Ратітані, Н. Дж. Проситься всіх членів обов'язково прибути, щоб вибрати нову Управу на 1963 рік. Перед Зборами можна вплачувати членські вкладки. — І. Гнідь, секр.

ДІТРОЙТ, Мич. — Місячні Збори В-ва св. о. Миколая, Відд. 175, в год. 1:00 по пол., в залі УНДому, при Мартін. Проситься довгуючих членів прибути і вплатити свої залеглості. — С. П. Крупка, секр.

ВЕСТ ІСТОН, Па. — Місячні Збори Т-ва ім. Б. Хмельницького, Відд. 137, в год. 2:00 по пол., в Амер. Укр. Гор. Клюбі. На Річних Зборах обрано Управу в такому складі: Г. Прашик, предс.; В. Боднарський, заст.; М. Колодруб, касир; І. Когут, заст.; Ст. Колодруб, секр.; В. Кріль, заст. Контр. Комісія: І. Деш, Й. Колодруб і Ю. Терлецький. Опікуни хворих: Т. Фотій і Д. Вересюк. Проситься всіх членів прибути на Збори, бо є важні справи до обговорення, м. ін. справа 50-літнього ювілею Відділу.

НЕДІЛЯ, 27-го СІЧНЯ 1963:

КУРТІС БЕЙ, Мд. — Річні Збори В-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 81, в год. 2:00 по пол., в церковній залі ,де звичайно. Проситься всіх членів прибути на ці Збори і взяти участь у виборі нової Управи на 1963 рік. Довгуючих членів проситься вирівняти залеглості. — А. Влавцяк, секр.

ГЕМТРЕМК, Мич. — Річні Збори Т-ва „Згода", Відд. 20, в год. 1:00 по пол., під церквою, ріг Commor & McDougall вул. З причини, що на последніх Зборах не можна було вибрати Управи на 1963 рік, тому на цих Зборах буде вибір Управи. — Й. Косій, секр.

Посмертні згадки

Mary VENE — beloved wife of John Vene, dearest mother of Jeanette, Donna and John Jr., dear daughter of Mr. & Mrs. Harry Mysyk and sister of Geraldine, Peter, Mike, Joe & John all of whom are members of the U.N.A., died on December 8, 1962. Services were held at St. Josaphats Ukr'n. Cath. Church (12-11-62), and internment was at St. Peter & Paul Cemetery, Parma, O., in the presence of friends & members of St. Basils Lodge No. 364. — May she rest in peace.
W. Wladyka, Fin. Sec'y

Антон ДЗЯМБА — бувший секретар Відділу ч. 13 УНСоюзу у Вотервліт, Н. Й., помер дня 28-го грудня 1962 р. в Олбані, Н. Й., по важкій і довгій недузі. Покійний нар. 1886 року в Ню Джерзі. Переїхавши до Вотервліту, Н. Й., всеціло віддався праці для УНСоюзу і як секретар Відділу причинився до його розвитку. Полишив у смутку дружину Тересу, та 2 синів: Юрія й Василя та доньку Стефанію. Похорон відбувся з римо-кат. церкви в Олбані, до якої остатньо Покійний належав. — Вічна Йому Пам'ять!
І. Карабін, секр.

РОЗШУКИ

Олекса КУЦИК
пошукує
АННУ і СЕМЕНА НЕГРУК,
які були у Франції. Тепер знаходяться в Німеччині. Хто знав би про них, або вони самі, прошу писати на адресу:
Oleksa KUCYK
2332 W. Iowa Street
Chicago 22, Ill., USA

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим співвласниками 25-мільйонового майна організації!

ТАРЗАН, ч. 4969. Нові вороги!

TARZAN AND ALAN LAKE STRUGGLED FUTILELY AGAINST THE ENCIRCLING VINE LASSOES OF AN UNKNOWN ENEMY.

AND THEN THE APE-MAN GASPED WHEN HE SAW THE ATTACKERS DROP DOWN FROM THE TREES--

FANTASTIC, WEIRD CREATURES WITH ALL THE EARMARKS OF NATIVES, YET THEY WERE UNDOUBTEDLY WHITE MEN!

Тарзан і Ален марно змагалися проти того, щоб їх не пов'язав арканами невідомий ворог.

І тоді мавполюд вирячив очі, коли побачив, як напасники зіскакували з дерев.

Фантастичні, таємничі сотворіння, з усіма таврами тубільців, але ж вони були без сумніву білими людьми!